

Megjelenik mindennap a délutáni órákban.

Előfizetési díj:

Egész évre 12 ft, félre 6 ft, évnegyedre 3 ft o. é.

Szerkesztői szállás: belső-tordautó 122. sz.
Kiadó-hivatal: A tanácsház mellett, az emelet hátsó részében.

KOLozsvÁRI KÖZLÖNY.

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASZATI NAPILAP.

Hirdetési díj: öt hasábos garmond sorát 1-ször 7 kr. 2-szor 6 kr. 3-szor 5 kr. s egyszeri beiktatás után 30 kr. helyegj. — Hirdetések felvételnek: Helyben: a kiadó-hivatalban és Demján László könyvkereskedésében. Postán: Zeisler M. (király-utca 60. sz.) Bécsben: Haenstein és Vogler-nél (Neuer-Markt 11. sz.) Oppelk Alajosnál (Wollzeile 22. sz.) Rudolf Mosse off. Zeitungs-Agent
Nyitláti cikkek:

sora után 20 kr. előleg beküldése mellett a szerkesztőséghez címzendők. — Előfizetéseket s hirdetési díjak a vidékről a szerkesztőséghez, helyben a kiadó-hivatalhoz küldendők be.

A jó és pontos közigazgatás a legolcsóbb is.

(Brrr.) A ki valamely országos intézmény-reformjának küszöbéhez érve nem tud megválni az előítéletektől, a dolgok közepében nem hogy mást, de önmagát se tájékoztathatja, s bár azt szokták mondani: könnyű másnak jótanácsot adni — betelik rajta, hogy: az egyoldafuság még ez olcsó portékából se sokat kínálhat.

Szerintem éppen így járt csanádi Szontagh Pál is, midőn tekintélyes komolysággal azt vitatja az „Ellenőr” 305. számában, hogy a megyei önkormányzatra, nemcsak, sőt a megye polgárainak késő unokáira is abból származnék a nagy veszedelem, ha a jövő közigazgatás költségei a pénzügyminiszteri kimutatásban kitett összegeket túlhaladnák.

Sz. P. a veszedelem kufforrásait következőkben fedezi fel:

a megye kénytelen lenne **pótadót** kivetni; rövid időn **hiteloperációkhoz** kellene folyamodni, s majd lesz „annyi **hatósági papír**“, a hány törvényhatóság;

továbbá: jelenleg bőkezűskedvén a megye tisztjei fizetésénél, majd „**hasznosabb** befektetésekre” se lenne pénz, vagy csak is „**drága** tőke” találtatnék;

de a veszedelmet másfelől az is növelné, hogy az adozó párhuzamot vonván a **jövő** megyei és a **német** adminisztráció közt, észlelni fogja, hogy most **többféle** cizmen és **többet** fizet, s az összehasonlítást tovább folytatva reá jöhet arra is, hogy „a megyei pótadókból még **egységes államadó**” valhatik, mint történt minap is sok Zuschlaggal; és ez, mint Sz. P. helyesen megjegyzi, „**rosz vért** csinál, **elégületlenséget** szül, s esetleg **izgalmakra** nyújthat alkalmat.

Sz. P. attól tart, hogy az új közigazgatási rendszer az által válnék **népszerűtlenné**, ha **többször** kerülne, mint a régi, vagy a jelenlegi (sánta bénakodó), ezért ajánlja a „**jó** gazdálkodás-t, s lelkesítő adagul azzal toldja meg e jó tanácsot: mutassuk meg, hogy él még bennünk „a közügy iránti **áldozatkész**”-ség, a „polgári kötelességérzet”, a nemes ambíció, s hogy még köztünk nem vert mély gyökeret a „különmű budget rovására **élősködni**” kívánság.

A hazafiúi erények közt mindenesetre **első** helyen említendő: „a polgári kötelességérzet” és a „közügy iránti áldozatkésztség.” De hát az alkotmányos önkormányzat eme hatalmas tényezői **csak** a jó és pontos közigazgatás rovására lennének ezután gyakorolhatók? Csak **ugy** lehetne-e ezeket a hazafiaknak tanusítani, ha a pénzügyminiszter által kimutatott összegeket a törvényhatóságok jövő budgetjei felül **nem** mulnák?

Korántsem. A polgári kötelességérzetet a maga teljes fényében tanusíthatják, sőt a közügy iránti áldozatkésztséget is. A megválasztandó közigazgatási tisztviselők — mert hát ezekre vonatkozandó — a megyei költségvetés kisebb-nagyobb tételei — szenteljék egész idejüket, minden buzdalmukat a megye közügyeinek, polgártársaik javáért fára-

dozván **szakadatlanul** ez által a lehető legnagyobb áldozatot hozandják; hivataloskodások idejére szorítsák háttérbe magán ügyeiket mindannyiszor, valahányszor a közügyek veszik igénybe idejüket; s ha még ez áldozattal se vélnék eleget tenni polgári kötelemeiknek, nemes ambíciójuknak, a nép bizalmából nyert és felvállalt elhivatásnak — akkor van számtalan út és mód, hogy a megyétől nyújtott, talán igen nagyra látszó fizetéseket közczélokra felajánlhassák, megyéjük szelleui és anyagi emelkedésének egy-egy talpkövét rakván le ez áldozatkésztség által; s a kik ezt így teendik, azoknak neveit jegyezzék be a törvényhatóságok a közügyek szolgálatában kiválóan érdemesültek aranykönyvébe.

Hogy a netalán kirovandó megyei pótadó egyelőre sehol se lesz kedves vendég — tagadhatlan. Hanem ez az állapot nem fog sokáig tartani. Mihelyt meggyőződnek a községek s a megyék egyes polgárai arról, hogy ügyeik **jobban, gyorsabban** láttatnak el, — hogy az általuk **jól** fizetett tisztviselők testtel lélekkel a közérdekeket szolgálják; hogy magán-ügyeiket ez új közigazgatási tiszték csak **mellékesnek** tekintik, s a melyik teheti, a jól kiérdemelt megyei fizetésből is tőle kifelé áldoz az megye oltárára: — akkor a **megnagyobbodott** megyei költségvetés nem fog rossz vért csinálni, a meglegedés terjedni fog napról napra, s ha lesz izgalom, ez az életerős cselekvés gyorsabb vérlökötése leend, a melynek láttára örömmel fog eltelni minden hazafi keble. Senkinek sem fog eszébe jutni, miért költ a megye az ilyen közigazgatásra pár ezerrel **többet**.

És ez a költségvetési többlet jó gazdálkodás is lesz. Tízszerezsen meg fog térülni általa az érdekelteknek az általuk fizetett pótadó. Például, hogy csak egy-két dolgot említsünk, ha a megyei tiszték mindkét szemmel kísérendik a közügyek menetét, ebből az a haszon lesz, hogy ép azok, t. i. a **szegényebb** polgárok, kiknek legnagyobb terhére lesz a pótadó is — nem fognak a község és város hatalmasai által túlságosan terhelteni, — s hogy ezek a hatalmasak, kivált falu helyeken nem gázolhatnak kényők kedvök szerint szegényebb lakóitarsaikkal mezei javaiban, s a közmunkákból se részeltethetik **ép** e szegényebbeket az oroszlánrészben.

En azt hiszem, hogy a megye szigorúan éber felügyelete sokszorosan kárpótolandja a megye polgárait a pótadó terheért; de azt csak egészen hivatásuknak élő közigazgatási tisztviselők által teheti; a kik évnegyedenként egyszer látják személyesen járáskor községeit, az ilyenek keze alatt nem virulnak fel a községek, ha mindjárt a mostani kiadások **felére** is szállítatnék le a megye budgetje.

Továbbá, ha a megye gondoskodik arról, hogy a közvagyon illő módon kezeltesse, hasznoskoddja; ha a nemes ambíció ezután se szűnik meg áldozni a köz javára: akkor nem lesz szükség megyei papírokra, — akkor jutni fog „hasznosabb” dolgokra is; ha végre a közmunkák igazán a köz érdekében fognak végrehajtani szakértők és buzgó hivatalnokok által, ez által is megmarad néhány ezer.

Szóval igyekezzünk a jó és pontos közigazgatás akadályait elhárítani, erre ne fukarkodjunk; mert legyünk meggyőződve arról, hogy pár év alatt a megye egyeteme fog a mellett tanuskodni, hogy

francia területen szükséges tennem ez ajánlatot; még az nap utlevélet szereztém Franciaországba, s másnap már utban voltam. Calaisba érkezvén, máhám és utlevélem szigorú átnézése után tovább mehettém, s Lillebe rándultam, hol néhány egykori iskolatársammal reméltem találkozni, mert én francia kollégiumban tanultam volt. A sors vagy ötven francia újonccsal és mozgó őrral hozott össze a vonaton, kik folytonosan iták a magokkal hozott kiállhatlan büzi pálinkát, s szakadatlanul harsogtatták a Marsaillaise-t.

Lilleben hosszabb szaladgálás után végre akadtam egy régi ismerősömhöz, egy fiatal ügyvédre, ki azonban most, mint minden fegyverfogható francia, egyenruhába bujt, s kapitányi rangban állott a mozgó őrkénél, nem mintha valamit értett volna a fegyverforgatáshoz, de mivel mint magát kifejezte: „itt most a mozgókánál a kaputól emberek nevezik tisztiké!” Midőn kijelentettem előtte, hogy szándékom a francia hadseregbe lépni, egészen meg volt lepelve. „Hogyan — mondá — itten mindenki kézzel-lábbal iparkodik menekülni a katonaságtól, s alig akad, a ki az ellenség elé kész lenne nyomulni.” De most, midőn nemzeti létükért kell önként harcolni, jegyzém meg, bizonyosan azt fogják tenni, a mit tettek volt 1793-ban. „Oh legkevesébe sem! — válaszolá a fiatal ügyvéd. Franciaország többé nem a régi. Megmetyelvezve a császárság által, nem igen bízza a köztársaságba Franciaország elvesztette hazafias érzületét. Köszönöm, hogy a szükség perczében segélyünkre siet ön, de higgyen nekem, veszett ügy védelmére fog ön mostan nálunk kelni.”

En azonban nem hittem, miszerint barátom nagyon

az új közigazgatás tulajdonkép a réginél olcsóbb — mert akkor félfizetésért fél munkát teljesítettek.

Legújabb táviratok.

Madrid, jul. 22. A király Serranot bízza meg a kabinett összeállításával. Serrano békülékeny miniszterium alkotása iránt felt. javaslatot. A király az előterjesztésre még nem válaszolt.

Páris jul. 22. A „Journ. des Deb.” a német csapatok gyors kivonulását a béke és Németország érdekében is kívánatosnak tartja, mert a poroszok jelenléte csak szítja a két nép között az ellenséges érzelmeket.

Páris. A kormány legközelebb törvényjavaslatot fog a nemzetgyűlés elé terjesztetni a túlerák felépítését illetőleg, minek költségét a pénzügyi miniszterium palatájának eladási árából véli fedezhetni.

Mint Konstantinápolyból jelentik, az erzerumi fő-kormányzó, Mustapha pasa a porta által azzal bízott meg, hogy a Fekete tenger ázsiai partján levő összes katonai állomásokat szemlélje meg.

Bukarest. Idegen befolyás következtében az ellenzék a kamarában tért nyit. Újabb miniszter-krisis várható. A Bratiavo-pártiak fölemelik fejüket, az izgatás folyton növekvőben van.

A „Times” Franciaországról.

A „Times” egy cikkben folyó hó 15-én mint a Franciaország Németország elleni hadüzenetének évnapján, többek közt így elmélkedik:

„Mi ma egy éve így írunk: „A legnagyobb nemzeti büntény, melyet csak az első francia köztársaság napjai óta kelle fájdalommal följegyeznünk, végbement. A háború meg van üzenve, egy igaztalan, de előre szándékolt háború.” — Ekkép kifejezett véleményünkben az angol nép többsége osztozott, az a parlament mindkét házában hatályos ki-jelzésre talált; — s a háború egész folyamata alatt elhatározá az angol kormány magatartását. Midőn rögtön, s rettentő vereségek sújták Franciaországot, az annak balesetei iránti rokonszenv sokakat nálunk enyhítésre indított. Nem emlékeztek vissza egyebére annál, hogy a francia nép vitéz, szeretetreméltó s értelmes volt, hogy az a harciéren szövetségünk volt, hogy egyetlen kormány sem tanusított oly barátságos indulatot N.-Britania iránt, mint az, mely a német seregek által letipartatott. Sokan osztottak ezen érzelmekben olyanok is, kik mindamellett kötelességüknek tarták ellenezni Franciaországot pártiveneik ama törekvéseit, melyek honunknak, egy igaztalan viszályban, veszélyes szövetségbe bonyolításával fenyegettek. Most már méltán kérdehetjük, ha vajjon mindaz, mi egy év előtt a francia kormány vállalatá ellen mondatott, nem lett-e igazolva, nemcsak Európa ítélete, hanem a francia nép gyakorlati eldöntése által is. Bármily nagy s jó dolgokat vitt is végbe a volt császár-kormány, ama büntény, melyet az Németország megtámadása által követelt el, mindazonkál nagyobb súlyt vetett a mérlegbe. Még számos francziák is megbocsáthatlannak tarták, hogy a császárság oly háborúba sodorta őket, mely annyira általánosan kárhóztatva volt, hogy ők egyetlen szövetségest sem nyerhettek meg; s mely annyira ellenséges volt a nemzeti jogok iránt, hogy mindegyik német kormányt, s népet egyesít ellenők, s tulajdonkörü számú ellenséget hozott határaik ellenébe. Ők érzik, hogy a háború jogta-

is sötét színben látja a dolgot. Rövid sétát tevén ezután vele a városban, az utcákat és boulevardokat mindenféle katonasággal láttam ellepve; a kávéházak ragyogó vállrojtóktól hemzsegték, a „Marsaillaise” hangzott minden oldalról; mindenki vig volt; képzelt diadalokról szóló jelentések olvastattak fel mindenfelé az utcákon és orgonáknál. Eljén a köztársaság! orditozták, mindaddig, míg csak be nem rekedtek úgy, hogy az idegen azt hitte volna, miszerint a francia hadak győzelmesen s nem mint foglyok vannak utban Berlin felé.

Harcias tüzem másnap kissé alább szállott azoknak megfontolására, a miket Lilleben láttam és hallottam, de minthogy már bele kezdtem, eltökéltem, hogy hátrálni nem fogok, s ehhez képest mindjárt kora reggel a katonai parancsnokságot kerestem fel, hol mintegy 10 óráig kellett várnom, míg az illető tiszt papiraimat megvizsgálta és sajnálattal kijelentette, hogy ő a francia hadseregbe idegeneket fel nem vehet, hanem ha a akarok, a Toursban állomásozó „idegen legioba” beléphetek. Én tehát tüstént Toursba vettem utamat, még pedig a sors különös szeszélyénél fogva ismét kellemes társaságban; utitársam ugyanis mintegy negyven részeg belga önkéntesek voltak, kik mint jó magam is az „idegen legioba” szándékoztak beállni; ezek szintén folyvást a „Marsaillaise”-t énekeltek esküdvővén, hogy megbosszulják „a szép Franciaországot.” Az állomásnál a francia nők bőven ellátták a belgákat kaláccsal, borral, pálinkával, s ezek ittak mindent, ami csak kezük ügyébe esett.

Végre megérkeztünk Toursba, hol végtelen ide s tova szaladgálás után végre beirathattam magamat s elbocsáttattam azon utasítással, hogy most mehetek dol-

lansága egyik főoka volt saját katonai győngeségüknek; — s véglegesen elítélték az egyéneket, s a rendszert. Azok ellenében, kik köztünk elmés mentségeket kerestek a mult júliusi politika mellett, elég ama tényre utalunk, miszerint néhány corsikai kivételével, alig merészi a nemzetgyűlésnek egyetlen tagja is egy oly fejedelm visszahelyezését pártolni, ki több mint 20 éven át rendet, s jólétet adott Franciaországnak.

A háború politikai hatásairól még most alig lehetséges ítéletet hozni. A mult hadjárat rettentő eseményeinek hatása még nem enyészett el. A modern hadviselés, mely előre nem látott, s szinte nem is képzelt erőket nyert, a népesség szaporodása, a védkötelesség általánossága, s a közlekedés gyorsasága folytán oly tűneményeket állított elő, melyekkel a multban semmit sem lehet összehasonlítani. Azon látvány, miszerint 600,000 ember indittatik egy tömegben egy ellenséges határ ellen, a hadüzenet után néhány nap alatt, ellenállhatatlan hatalom eszméjét gerjeszti bennünk. Midőn azt halljuk, hogy egy császár, s 90,000 ember lerakta fegyvereit, s fogságba jutott, majd, hogy újlag 170,000 ember, s Franciaország legerősebb vára az ellenség hatalmába vannak; hogy erre egy betört sereg a szárazföld legnagyobb városa körül oly szigorú zárlatot létesített, hogy még csak egy levél sem juthat keresztül, hogy a tábornokok a hideg s vihar, éhség s harc dacára megtartják helyüket, mignem egy példátlan capitulatio martalékuk birodalmába helyezi őket, s a francziák végső reményét is eltiporja: nem természetellenes dolog azon következtetésre jutnunk: hogy azok, kik e csodaműveket végbe vitték, ellenállhatatlanok. Itt azonban az ítélet, szintugy, mint sok más ítélet katonai dolog felett, talán elégtelen alapokra van fektetve. Sokan azt hiszik, hogy a legutóbbi események a franczia népnél, ellenfeleivel összehasonlítva, véleszületett győngyöztséget, sőt még saját előbbi minőségéhez képest is elfajulást tanusítanak. Igen nagy eszélytelenség lenne e tárgy iránt biztosan jósolni akorni. Franciaország leveretett egy oly háborúban, mely a modern tudomány, s modern anyagi haladás által behozott új viszonyok mellett kezdett meg; az események gyorsasága nem engedett neki időt arra, hogy az első balesetek után újra összeszedhesse magát, s az eredmény az lett, a mit látnunk. Ily sors bármely más nemzetet is érhet, mely túlszárnyaltatni enged magát a haditudomány legújabb kifejlődéseiben. Valóban tudjuk, hogy sokan a mi számunkra is ily sorsot jósolnak. És a mi az azóta tanusított kisszerűséget, kérkedést, féltékenységet, rekriminációt, s az egyetértés és egészséges közszellem hiányát illeti, ki állíthatná, hogy egy nemzet méltányosan meg lehetne ítéli annak magaviseletéből, midőn az oly csapások által lön elkábitva mezevarva, minők a sedani s metzi csapások voltak? Inkább várjuk, s nézzük az események további haladását, melyek módosíthatják a hadjárat impressióit. Annyi legálabb bizonyos, hogy a francia nép egy év múlva a saját évkönyveiben följegyzett legszerencsétlenebb háború megüzenése után visszanyerte az önmagában és saját kormányában való bizalmat. E bizalmat a leghatályosabb módon bizonyítja be; és semmi okunk sincs azt tenni fel, hogy ez annak részéről bármely illusio hatása lenne. Egy nemzet általában biztos ítélettel bír saját képessége és rendeltetése iránt, s midőn a francziák azt hiszik, hogy ők visszaszerezhetik Európában elfoglalt állásukat, semmi okot sem látunk arra, hogy előrelátásuk alapossága iránt kételkedjünk.”

TÁRCZA.

Angol önkéntesek a francia hadseregben.

En csak 1870. sept. 6-án határoztam el magamat, hogy mint önkéntes a francia hadseregbe lépjek — írja egy angol a „D. News”-nak. Sedan után, mint hallottuk, Bismarck roppant területi átengedést és a háború évkönyveiben páratlan hadikárpótlást kért Franciaországtól béke fejében. Mi Angliában elítéltük Napoleon hadüzenetét és Sedanig Poroszországgal rokonszenveztünk, ekkor azonban látván, hogy mindenkor hű szövetségünk a francia, hasztalan ajánl becsületet békét, megváltoztattuk rokonszenvünket. Politikánkban nem változtathattunk ugyan, mert a kimondott semlegességet a becsület megtartani parancsolta.

Egyénileg én azonban úgy gondolkodtam, hogy amit lehet, meg kell tennünk azon népért, mely Kinában és Krimben oldalunk mellett harczolt, s így elhatároztam, hogy felajánlom szolgálomat a francia nemzetnek. Mint önkéntes, már korábban hosszabb ideig szolgáltam volt egy tüzérezredben, s elég jól értettem a dologhoz. Szept. 8-án a londoni francia konzulhoz mentem, s elmulatványon katonai bizonyítványaimat, kijelenttem előtte szándékomat; a konzul azonban udvariasan tudatta velem, hogy ő semleges területen fel nem vehet, de ha csakugyan komoly szándékom van harcolni

Az 1870-ki 42-ik t. cz. 91 §-a alapján alakult kolozs megyei kiküldöttség 2-ik szakbizottságának a 91. §. c) pontja iránt szerkesztett Javaslata.

(Vége.)

Alorvosok. 66. §. Az alorvosok különösen azon járáások közegészségi ügyét felügyelik a melyekbe megválasztottak. Közegészségügyi és orvos rendőri tekintetben a főorvos rendelkezése alatt állanak s ennek utasításait teljesítik. Az alispán rendelkezése vagy a szolgabíró felszólítására kötelesek a közegészséget érdeklő esetek, jelek, hullák stb. rendőri megsemmisítését, mint szakértők eszközölni. A járási kórház az alorvos közvetlen kezelése és gondozása alatt áll. A hirtelölést az előirt időben, fennálló szabályok szerint teljesítik. Összeállítják s a főorvoshoz beértesítik a 20 §-ban előirt statisztikai kimutatást. (A tisztb. járási község hatásköréről az árvászeki szervezet intézkedik.)

Segéd-, kezelő- és szolga-személyzet.

Bábák. 67. §. A baba közvetlenül az illető járási alorvos felügyelete alatt áll. Teendőit saját elhivatásán kívül a fennálló szabályok jelölik ki.

Utóbiztosok. 68. §. A mérnök meghallgatása után alispáni ajánlatra a főispán által kinevezett utóbiztosok utasításait az alispántól s illetőleg a mérnöktől veszik, kiknek feltétlen engedelmséggel tartoznak. Utasítás részre esetenként és szárazsághoz képest adatik ki. (Irnok és pandurról a 64 és 65 §§. intézkedik.)

Napdíjakról.

69. §. Az esetben, ha a megyei tisztviselő nem hivatalból, hanem csak a fél kérésére magán ügyben jár el, a hivatali helyiség területén kívül töltött időre napdíj és esetleg fuvar díjban részesül. Központi tisztviselőt, az alispán kivételével ez akkor is illet, ha bármely hivatalos kiküldetésben a megye székhelyén kívül véteik hivatalos működése igénybe. A napdíj központi tisztviselőknél áll 2 frtból, a fuvarilleték mértékeként 1 frt 50 krból. Kül. tisztviselők csak is 2 frt napdíjban részesülnek. A segéd és kezelő személyzet napdíja 1 frt, a lovaslegényeké 50 kr. Kül. tisztviselők, segéd-, kezelő- és szolgaszemélyzet mértéke pénz nem illeti. Az okiratokkal igazolt (rovatozott kimutatásban) uti-napló a féltől esetleg a pénztárból nyert ellennyugtával is ellátandó s az alispánnak megállapítás esetleg folyósítására bemutatandó.

Fizetésekről.

70. §. Alispánnak havonkénti részletben előre kiadandó évi fizetése s lehetőleg szállás 1800 frt. Főjegyzőnek 1400 frt. Tisztb. ügyésznek 600 frt. Árvászeki elnöknek 1000 frt. Árvászeki ülnök 800 frt. Pénztárnok 900 frt. Főorvosnak 700 frt. Mérnöknek 800 frt és utasítási pénzalapból uti átalányra 400 frt. Levéltárnoknak 600 frt. Számvevőnek 600 frt. Községmesternek 600 frt. Állatorvosnak 500 frt. Ellenőrnek 600 frt. Aljegyzőnek 800 frt. Erdősznek 500 frt. Szolgabírának 800 frt. Al-

orvosnak 400 frt. Bábának 40 frt. Szolgabírói irnoknak 400 frt. Iktatónak 600 frt. Irodavezetőnek 600 frt. Irnoknak 500 frt. Szolgának 350 frt. Lovaslegénynek 300 frt. és 120 frt. lótaratás. Bortőnőnek 400 frt s lakás. Hajdúnak 300 frt s lakás havonkénti részletben előre kiadandó évi fizetéssel.

Átalányok.

71. §. Irodai évi szükséglet 1500 frt. Megyeház fenntartására 300 frt. Rab élemezésre 200 frt. Előírányozhatlan kiadásokra 500 frt.

Kolozsvárt, 1871 jul. 1.

Jegyezte:

Sebestyén Mihály.

KÜLFÖLDI HIREK.

London, jul. 21. Ugy az alsóházban, mint a felsőházban a kormány azon nyilatkozatot tevő, hogy a királyné a kormány előterjesztése folytán november 1-től fogva beszüntette a katonatiszti fokozatok vásárolhatóságát.

Strassburg, jul. 21. A hivatalos lap közlése a német vám és adótörvény, s a törvénykezési rendtartás módosítását, mely szerint Colmárban felebbzési törvényszék állíttatik s a bíróság eddigi kerületei módosítást szenvednek.

Madrid, jul. 21. Az összes kabinet lemondott. A cortes a kisebbség tiltakozása mellett felfüggeszté üléseit, míg a miniserválságnak vége van.

Páris, jul. 21. A hivatalos lap jelenti, hogy a német császár elrendelte a porosz csapatok eltávozását az Eure, Seine inferieure és Seine megyékből a nélkül, hogy a hadikárpótlás kifizetése bevártnék. F. hó 15-én 500 millió és 957,000 franc volt már lefizetve.

Thiers, Gambetta és Faidherbe ujabban is értekeztek egymással a hadsereg szervezése felett. — A Thiersre ruházott kormányhatalomnak két évvel való meghosszabbítására vonatkozó indítvány már a napokban tanácskozás alá kerül. — Az új olasz kölcson augusztusban bocsátatik ki.

Berlin, jul. 20. Újabb foglalkoznak azon tervvel, hogy az északi és keleti tengert egy csatornával összekössék. A terv keresztülvitelénél szemmel kívánják tartani úgy a hadászati, mint a kereskedelmi érdekeket. A terv végrehajtása 34 millió tallérba kerülne.

UJDONSÁGOK.

— **Király ő felsége** az itteni országos nemzeti színház megnyitásának ötven éves örömmünnepe alkalmából átnyújtott emléket és emléket lapokat legkegyelmesebben elfogadni méltóztatott.

— **A miniszterek szünideje.** Holnap vagy holnapután miniserválság tartatik, melyen több folyó ügy intéztetik el, s ezután a miniszter urak szünidejök élvezésére a fővárosból elutaznak. Gr. Andrássy miniszterelnök terebisi Tusculanumába utazik.

— **Uj magyar kölcson.** A kormány a füméi kikötő némely vasutak és a ministeriumi épületek építé-

sére és javítására a törvényhozás utólagos jóváhagyása reményében 20 millió tallérnyi új kölcsönt vesz fel.

— **A kerületi szorlóvétség osztályok** a honvédség valamennyi kerületében még e hó folytán megkezdik az oktatást. A szükséges szorlóvégek a töltényszekerekkel együtt már elindítottak a kerületekbe. Ezen tanosztályok tisztjei a tanfolyam tartamára naponta egy frt pótdíjt buznak, az altsz 10 kr s a legénység 5 kr pótdíjat kap.

— **Köszahír.** Bankjegyhamisítókát fogtak el városunkban s velök Krémer Bényt, ezt lehetett olvasni egyik helybeli lapban; illetékes helyen e felfedezésről mit se tudnak s az elfogottakat állított egyéniség is szabadon jár-kel.

— **A fővárosok rendezéséről** szóló törvényjavaslat a legutóbbi miniserválság egyikében tényleg megállapított. E javaslatban, mint annak idején jelentve volt, a testvérővárosok egyesítése elvben ki van mondva. A főváros az egyesítés után Pestet, Budát, Ó-Budát és a Margitszigetet foglalandja magában.

— **A fővárosi rendőrségre** nézve a belügyminiserválság kebelében készített törvényjavaslat f. hó 12-én a miniserválságban tárgyalván, abban a főelevek meg is állapítottak, csupán a törvényjavaslatnak az eljárásra és felállítandó egyes bírakra vonatkozó része még egyszer tüzetesen megbirálandó a bel- és igazságügyminiszterek által, mielőtt ezen ügy végleges megállapítás végett ismét a miniserválság elé kerülne.

— **Az igazi francia vér.** Ime egy példa, mennyire nyerte meg Bismarck az elsass-lotharingiai francziák s főleg francziánok szívét. Egy ifjú, előkelő, rendkívül gazdag s nagy jövőjű porosz tiszt a melzi örségből, egy ottani előkelő család gyönyörű leányába lett szerelmes, s nagy nehezen bemenetet szerzett magának a családhoz, hol a leány előtt egész katonásan kitérte szívét s házasságot ajánlott; felszámolta vagyona, fényes jövőjét. A leány végig hallgatta őt s aztán e szavakkal fordult hozzá: „Ez nekem még mind kevés, ha majd öt milliórdja lesz önnek, akkor szívesen fogom önt látni; azt akarom, hogy nászajándokom épen fedezze hazám hadisarcát! Most pedig isten velünk!”

— **A közrendészeti congressus** emlékiratának átnyújtásával megbízott kiküldöttség Csepely Pál vezetésével f. hó 13-án nyújtá át az emlékiratot a belügyminiszternek. A belügyminiszter ur a kiküldöttséget igen nyájasan fogadta, s öremét fejezte ki a felett, hogy a csendbiztosok ily szép érdeklődéssel viseltetnek a közügy iránt, dicsérte e tőren kezdeményezéseket, s kijelenté, hogy előbb ugyan a fővárosi rendőség kezelését veszi át az állam, de igen hiszi, hogy ezután nem sokára az országos rendőség szervezése is bekövetkezik.

— **Műveltségi haladás a törököknél.** A török kormány pesti ügynőksége közvetítése által itteni mestermestereknek több fiatal törököt elhelyezett, s azok különbféle műhelyekben már foglalkoznak is, a hol kielégítő ügyességgel végzik a reájok bízottakat. Többnyire

oly mesterségeket tanulnak, melyeknek a közelében legnagyobb kelendőségük van, inaséveik eltölte után hazájukba visszatérnek.

— **A Brassó vidéki** hétfalusiak számára felállítandó iparos vagy gazdasági szaktanítással összekötött felső népiskola számára, Baron Benedek pesti bankár 12,000 forintot alapított. Oct. 1-jén Türkösön ezen iskola első évi folyamára meg fog nyitni.

— **Dal-Cinnek versenytársa** akadt. Sopron-megyében a „P. L.” értesítése szerint Rába-Csanak községében Kis József földmives fizcamodásokat Dal-Cin módjára hasonlólag minden eszköz használása nélkül pusztá kézzel állított helyre. Művelőit fájdalom okozása nélkül néhány másodperc alatt hajtja végre embereken úgy mint állatokon. Díjúl csak egy pár icze bor jár neki. Levelező a vidék valóságos jóltevőjének mondja.

— **Hogy kell a monarchiát megmenteni.** Egy horvát származású volt eszendor kényvényt nyújtott be a magyar parlamenthez, melyben látnoki ihlettel jósolja meg az osztrák-magyar monarchia eleunyését, ha a sorstól intéző férfiak nem fogadják el a tanácsot, mely a következő öt pontba van foglalva: 1) Őt ember menjen Beesbe (az eredeti szövegezés szerint: fünf Mann müssen nach Wien gehn), s ultimatummal vegye rá a királyt, hogy monarchiáját Budáról mormányozza, mert a suly-pont Magyarországon van. Andrássy lesz a kiküldöttség feje, követi két mágus, Deák és Jókai. Ha Jókai nem akar menni, el kell vinni erővel (er ist dazu zu zwingen). 2) Fáradszerűen az „erő-ár” (Kraft-strom=hadserg) helyreállításán kell dolgozni. En megierem közreműködésemet. — 3) A „szellemár”-ral („Geisten-Strom”) a lehető legnagyobb kímélettel kell bánni s azt kielégíteni. — 4) A dél-szláv tartományok „per Basch und Bogen” átadandók a birodalom másik felének, mert nem pázolnak Magyarországhoz. Szellemük annyira meg van romolva, hogy nem lehet velök állandóan „pactálni”. El-lenben Lengyelországot Magyarországhoz kell csatolni. — 5) Az ösök tiszteletré méltó példájára a trónörökös megkoronázandó. — Ez öt pontban foglaltatik a monarchia létfeltétele. A kényvénynek az országgyűléshez beadása s pártolása ugyanazon Jókainak van „meghagyva”, kit a volt eszendor erőszakkal Beesbe akar vinni.

— **Egy 100 éves ember.** A „Bihar” írja: A napokban dolgoztatott P. J. ur szőlőjében egy laksági román földész, a ki már egy 100 év felé jár s a franczia háborúból könnyű sebet hozott volt háza magával, 1 ft 20 krnyi bér mellett. Kétnapi munka után beállt a gazdához és szö: „Uram, öreg ember vagyok én, s nem érdemlem meg a 3 v. ft napszámot, — nem értem én még életben ily drágaságot!” — A jólélt munka-adónak nem sikerült a rábeszélés, az öreg a változott idők felett fejét csóvalgatva, haza távozott.

Távirati tudósítás a bécsi börzéről.

Jul. 22-ről: 5% Metalliques 59.60. 5% Nemzeti kölcsön 69.10. 1860-diki államkölcsön 102.25. Bank-részvények 769. Hitelrészvények 285.50. London 122.90. Ezüst 121.50. Cs. kir. arany 5.84. Napoleondor 9.81.

Földterhementesítési kötvények: Magyar 79.40. Temesi 77.50. Erdélyi 75.75. Horv.-Slavon 86.25

Tulajd. és felelős szerkesztő: Sándor József.

III. Beküldetett. 8.

Minden szenvedőknek egészség a delicat Revalenciére du Barry által, a mely gyógyszer és költség nélkül következő betegségek gyógyít: gyomor-, ideg-, mell-, tüdő-, máj-, mirigy-, takonyhártya-, lélegzés-, húgyhólyag- és vesebajokat, gumót, aszkórt, mellszorulást, hurutot, emésztéshiányt, dugulást, hasfolyást, állanságot, gyengeséget, aranyért, vízkórt, hideglázt, szédülést, vértelulást, fülzúgást, élmegyést és hányást még a terheségg alatt is, hügyleszt, húskomorságot, sorvadást, csúzt, köszvényt, sárgaságot gyógyít. — Kivonat 72,000

Biztosi sz. 23—1871.

Árverezési hirdetmény.

Szab. kir. Kolozsvár város törvényszékének 1871-ik évi julius hó 15-én 5018—1871 sz. a. kelt végzésével a néhai Pfenningsdorf Antalné, szül. Czikéli Anna hagyatékához tartozó leltározott ingóságoknak árverezése elrendeltetvén, ennél fogva alólirt végrehajtó bíró által ezennel közhírré tétetik, miszerint ezen ingóságok u. m. arany- és ezüst neműek, továbbá különböző nagyságú régi arany érmek: mely utóbbiakra a régészet kedvelői különösen figyelmeztetnek: végül több rendbeli házi butorok és eszközök elárverezésére határnapul folyó évi augusztus hó 2-án és következő napjain d. e. 9 óra tüzetik ki a bel-középutezai 496 sz. a. házánál.

Kolozsvárt julius 17-én 1871.

Gspan Ottó,

t. ü. mint végr. biztos.

3—3 (216)²⁻³

Pályázati hirdetések.

I.

A kolozsvári állami tanítónő képezdeben a f. évi október 1 napján kezdődő isk. évvel egy új I. osztály állíttatik be.

Felvételnek a 14. évüket betöltött oly leányok, kik a felsőbb népiskolai tantályamat bevégeztek.

A felveendő a népiskola tanlárgyaiból (anyanyelv, számtan, földrajz, történelem, természet-tan és természetrajz) felvételi vizsgát tartoznak kiállani.

A tanfolyam 3 év; tandíj nincs; a bennlakók szállást, mosást ingyen, — élelmet mérsékelt díjért nyernek. Több szegény és kitünő szorgalmu növendékért az intézet fizeti a köztartási díjt.

A miről midőn a tanítónői pályára magokat kiképezni — s e végett az intézetbe lenni óhajtok ezennel hivatalosan értesítetnek, felhivatnak, hogy ez iránti folyamodásaikat f. évi augusztus hó utolsó napjáig alólirt jegyzőhöz (Kolozsvár, bel-monostorutca 184 szám) adják be. A folyamodáshoz melléklendő: 1. Keresztlevél. 2. Orvosi bizonyítvány egészséges testalkatról. 3. Bizonyítvány arról, hogy kellő vallási és erkölcsi oktatásban részesültek. 4. Iskolai bizonyítvány. 5. Kik ingyen köztartási segedelembe óhajtanak részesülni, szegénységi bizonyítvány.

(218)

A felvételi vizsgák napja a folyamodások megvizsgálása után hírlapi hirdetés útján fog közhírré tétetni.

II.

A folyó évi október 1. napján Kolozsvárt megnyitandó állami tanító képezdeben az I. osztály beállíttatik.

Felvételnek olyan egészséges fin növendékek, kik 15 évet betöltöttek; az anyanyelvben, földrajzban, történelemben, számtanban anyany ismerettel bírnak, a menyynit a gymnasiumok, real- vagy polgári iskolák 4 első osztályaiban tanítanak. A képességet rendes iskolai bizonyítvánnyal kell igazolni; ennek hiányában felvételi vizsga után.

Ha ez évben az intézetben köztartás nem rendeztetik be, a szegény, jó igyekezetű és jómagaviseletű növendékek közül, többen az állam részéről köztartási átalány (koszt pénz) segedelembe részesítetnek.

A folyamodások f. évi szeptember hó 20-ig napjáig alólirt jegyzőhöz beadandók, követező bizonyítványokkal: 1. Keresztlevél. 2. Orvosi bizonyítvány egészséges testalkatról. 3. Iskolai bizonyítvány. 4. Szegénységi bizonyítvány azoktól, kik köztartási átalány segedelembe óhajtanak részesülni.

A képezdeben szegény, szorgalmas és jómagaviseletű növendékek közül többen ösztöndíjban is részesülnek.

Kolozsvárt julius 15-én 1871.

Kovácsi Antal,

az igazg. tanács jegyzője.

Még csak néhány előadás.

Oroszlán-szinkör (a középuteza végén)

ma és mindennap CASANOVA FANI assz.

világhírű állatszeliidőnöknek

nagy mű-előadása

az oroszlánok, hyána, párdutz és farkasokkal

4 szakaszban.

Pénztárnyitás 6. — Kezdeté 7 órákor estve.

49—* (203)

Kiviteli palaczk-sör Dreher Antal-tól.

Megrendelések egész ládákra 50 palaczkkal és fél ládákra 24 palaczkkal, kizárólag csak Dreher Antal sör-főzdejéhez Kőbányában vagy annak egyetlen pesti főraktárához

DIETRICH és GOTTSCHLIG uraknál PESTEN

(rég. posta-utca 11.) intézhetők.

Ismételadók külön árendedést nyernek.

Árjegyzékek kívánatra ingyen küldetnek.

1—3

Eladó Faj-méhek 50 kosár.

Értekezhetni kül-magyarutca 235 sz. alatt a tulajdonossal Kolozsvár.

(219)